СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XL Ч. 225. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 27 вересня 1932. — VOL. XL. No. 225. Jersey City, N. J., Tuesday, September 27, 1932. THREE CENTS.

БРАТОВБИВЧА БОРОТЬБА МІЖ МАЙНЕРАМИ

СПРІНҐФІЛД (Ілінойс). — Коло 1,000 страйкуючих майнерів заатакували 100 майнерів, що погодилися зі зменшенням платні й готовилися вертатись до роботи. Серед суматохи смертельно пострілено полісмена Портера Виліємса, котрий помер у шпиталі, а крім того ранено понад 20 осіб.

Яких 100 майнерів зійшлися на наради, котрими проводив Вилієм Снід, бувший стейтовий сенатор, а тепер орґанізатор „Юнайтед Майн Воркерс". Це були наради тих майнерів, що приняли денну плату в сумі $5. Коли вони вийшли з галі нарад, обступила їх громада інших майнерів з окликами і з таблицею, на якій було написано „Страйколом".

До бійки прийшло доперва перед готелем, куди хотіли перейти ті майнери, що згодилися працювати за знижену плату.

Поліція розігнала майнерів при помочі слізних бомб. Арештовано 24 членів „Юнайтед Майн Воркерс".

ОРДИНАЦІЯ О. Д-РА ЖУКА НА ЕПИСКОПА.

НЮ ЙОРК. — В неділю, 25 вересня, відбулася консекрація о. д-ра Йосифа Жука на епископа Української Православної Церкви Північної Америки. Висвячення, яке відбулося в церкві св. Володимира при 14 улиці при великім здвизі народа, доконали архиепископ Афтиміос з Бруклина й епископ Софроніюс з Лос Енджелес, при участи коло 20 священиків.

По висвяченню відбувся в церковній галі святочний обід при участи коло 400 осіб.

Підчас обіду промовляли епископи, священики і представники парохій та громадянських установ.

В церкві й підчас обіду переведено крім церковних збірок ще й збірку на УВО, яка принесла $100.

Нюйорські американські ґазети подали про це висвячення довші звіти.

НЕ ДАВАЛИ МОСКОВСЬКИМ НАЙМИТАМ ШКАЛЮВАТИ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ.

НЮАРК. — В суботу, 24 вересня, виставили місцеві комуністи комедію „Республіка на колесах", яка має на ціли осмішити визвольні змагання українського народу та тих провідників, що боролися за українську незалежність.

Хоч на це представлення роздавано білєти задурно, публики не було й сотки. І та не могла стерпіти глуму над українською боротьбою за самостійність та обкидала в другім акті акторів гнилими яйцями і вонючими бомбами. Комуністи вдалися за поміччю до „капіталістичної" поліції. Прийшли чотири полісмени і намагалися вратувати представлення, на якім і так неможливо вже було висидіти, бо була велика задуха. Жмінка загорілих московських ступайків, обтираючи очі й носи, видержували завзято задуху під охороною двох вуйків, які лишилися до кінця, щоб охороняти комуністів перед українськими робітниками.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ЗА ПІДВИЩЕННЯ ПЛАТЕНЬ.

ВАШИНҐТОН. — Американська Федерація Праці стверджує у своїм місячнім звіті, що вже здержано збільшення числа безробітних. Та всежтаки треба числитися з тим, що поліпшення йде дуже поволи та що треба рахуватися з тим, що маемо ще 11,000,000 безробітних. Беручи це під увагу, Федерація подає, що поправа економічних відносин може наступити тільки тоді, коли заробітні платні будуть побільшені. Бо, кажеться у звіті, 83% купуючих це робітники і ті, що не заробляють річно більше ніж $5,000. А саме тим обкроєно платні, а тимсамим змушено їх до крайніх ощадностей. Колиж ті 83% не можуть купувати так, як повинні, то й не можуть піднестися бизнеси.

РУЗВЕЛТ ТРИЮМФУЄ.

ФІНІКС. — Ґовернора Рузвелта повитала товпа з 6,000 людей. Політичні лідери складали йому ґратуляції з його поїздки і запевняли його, що він може напевно числити на те, що стейти над Пацифіком, себто Каліфорнія, Ореґон і Вашинґтон, голосуватимуть на демократичного кандидата на президента.

ХВАЛЯТЬ ЧАСОПИСИ І ЖУРНАЛІСТІВ.

НЮ ЙОРК. — Карл Акермен, декан журналістичної школи в Колюмбійськім університеті, каже, що журналістика покладає для людства найбільші заслуги в тім, що зближує до себе народи. Він твердить, що преса стає з кождим роком ліпша й більш незалежна. Новинки стають точніші й вірніші, а передовиці більш зрозумілі.

Він каже далі, що з бизнесового боку часописи є краще ведені ніж банки, промислові підприємства й самі держави.

ЗГИНУЛИ У ВКРАДЕНІМ ЛІТАКУ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО. — Три авантурники вкрали літак і забрали з собою силоміць сторожа летничого поля. Та підчас лету скоїлася катастрофа і всі чотири згинули.

ВЕЛИКІ БАЛЬОНОВІ ПЕРЕГОНИ В ШВАЙЦАРІЇ.

На великі перегони бальонів у Базилеї зібралися 34 пільотів з Америки й 9 з інших країв.

КОНТРОЛЮЮТЬ ТИХ, ЩО ВИЇХАЛИ ЗА КОРДОН.

Польська преса приносить вістку, що скарбова влада вислала спеціяльних інспекторів до тураційних місцевостей за кордоном. Ці інспектори докладно списують назвища тих польських громадян, які заживають чужих розкошів. Занотовані громадяни заплатять після повороту високий доходовий податок. А тих, що користали з пільгових пашпортів для торговлі чи студій, а перебувають у закордонних літнищах, потягнуть до карно-скарбової відповідальности.

ВІДКРИТТЯ НЕВІДОМИХ ОСТРОВІВ.

Проф. Самойлович повідомляє радіом з покладу криґолома „Русанов", що він вікрив на Ледовім океані архипеляг невідомих островів, положений між 75 ступнем і 41 мінут північної ширини й 81 ступнем 20 мінут східньої довжини.

ЯК ВИРОБЛЯЮТЬ ПАПЕРОВІ ГРОШІ.

Виріб паперових грошей є доволі трудний. Як виробляють паперові гроші?

Перше всього кілька вправних ритівників виробляють взірець. Такий взірець грошей переходить через руки кількох ритівників, щоб ні один з них не міг відрисувати цілого взірця, бо кожний з них працює над іншою частиною. По виробленню кліші з такого взірця починають друкувати банкноти на папері, особливо виробленім тільки для цеї цілн. Папір на гроші виробляють з дуже гарного полотна, підстеленого шовковими ниточками. Такий папір заборонений для інших вжитків, щоб уникнути підроблювання грошей.

Гроші друкують ручними пресами по чотири банкноти нараз. Опісля видрукувані кусні паперу розтинають на окремі банкноти і передають до скарбниці, звідки їх пускають в оборот.

Паперові гроші зношуються звичайно по трох роках обороту. Зношені гроші банки звертають знову до державної скарбниці, де їх, коли ще не дуже зношені, підправляють клеем з галуном, прасують і знову пускають в оборот. Зовсім зношені, або подерті банкноти йдуть в інше місце. Їх зраховують і опісля кидають у машину, котра перемінює їх в рідку паперову масу, з якої знову виробляють папір; але цей папір іде на інші ужитки, звичайно на картон для оправи книжок.

От так родяться, жиють і вмирають гроші.

ЦІЛЕ СЕЛО ЗГИНУЛО ВІД ПОВЕНИ.

Підчас повени, що шаліла цими днями у Персії, знайшли смерть у хвилях води мешканці села Маган. Повінь змела з лиця землі всі будинки разом з мешканцями.

НЕЛЮДСЬКІ БАТЬКИ.

Подруже Андрущенків у Черемхові, бобрецького повіту, втопило в рові свою тримісячну дитину. Поліція арештувала нелюдських батьків.

СЕНЗАЦІЙНИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС В БОЙТЕН.

Перед спеціяльним судом у Бойтен, на Шлеську, почалася сензаційна розправа проти 9 членів ґітлерівської боївки, які нічю з 9 на 10 серпня в місцевости Потемпа напали на робітника Конрада Пецуха, котрий нібито був членом комуністичної партії, і на очах 77-літньої його матери і молодшого брата вбили його ґумовими палками, револьверовими прикладами та вкінці револьверовим стрілом. Розправа викликала велике зацікавлення, про що свідчить факт, що на розправу приїхали 40 кореспондентів німецької і закордонної преси.

Орґан горішньо-шлеських ґітлерівців, „Остґільфе", погрожує, що на випадок, якби суд видав хочби тільки один смертний присуд, то в цілій Німеччині зніметься буря протестів, якої наслідки не дадуться предвидіти. Винуватими за вбивство в Потемпі є не обвинувачені. На лаві обвинувачених повинен засісти бувший пруський міністер внутрішних справ, Северінґ, і бувший міністер справедливости, Шмідт.

ШКОЛА З ОДНИМ УЧНЕМ.

На невеличкому норвезькому острові Ґреде існує одинока мабуть на світі школа з одним одиноким учнем. Учень цей є сином одного з двох подруж, які є цілим населенням згаданого острова та займаються риболовлею. Цей учень може постійно втішатися першим місцем в клясі. Зновуж учитель не має хіба великого клопоту з клясою, що складається тільки з одного учня.

НЕ МАВ ПОНЯТТЯ ПРО СВІТОВУ ВІЙНУ.

Французька преса пише про такий випадок в університеті в Діжон. Підчас маґістерського іспиту в цьому університеті дістав один з іспитантів таке питання: „Що знаєте сказати про світову війну?" — „Нічого, бо наш професор не викладав історії світової війни"! — „Алеж ви мусите щонебудь знати про боротьбу народів? — „Історичний курс перервано саме на передвоєнній добі!" — „То розповіджте мені хоч, які народи брали участь по одному і по другому боці фронту?" — „Ми про те не вчилися!" Подібний випадок трапився таксамо в університеті в Нансі. Іспитована студентка цього університету не знала нічого про славнозвісну битву над Марною.

ҐПУ РОЗСТРІЛЯЛО БУВШОГО СОВІТСЬКОГО КОНСУЛЯ У ЛЬВОВІ.

Львівський „Експрес Вечорни" в телеґрамі з Берліна повідомляє, що в Харкові ҐПУ розстріляло оноді бувшого совітського консуля у Львові, Лапчинського. По відкликані Лапчинського зі Львова його іменували урядовцем одної господарської інституції на Україні. Але Лапчинський був під постійною обсерваціею ҐПУ, яке закидувало йому, що підчас передавання свойому наступникови консулярних аґенд він укрив низку тайних документів, які один з приятелів Лапчинського вивіз до Чехословаччини. З тих причин Лапчинського арештовано і, на основі непотверджених ще вісток, розстріляно.

СМЕРТЬ ПРОВІДНИКА КУБАНСЬКИХ КОЗАКІВ.

У Варшаві помер український діяч Павло Сулятицький, провідник незалежницького руху кубанських козаків.

ЗАБОРОНЕНИЙ ТАНОК.

У Будапешті заборонила поліція ґуляти т. зв. „Беґуїну", танок уже давно відомий на заході Европи (з цього танку вивязалася згодом „румба". танок модний і в нас тепер). Будапештенська поліція подала як мотиви своєї заборони, що згаданий танок є ніщо інше, як „еротичні обійми, виведені в формі танку".

КЛЯТВА ПАТРІЯРХА.

Недавно повідомили часописи, що дві жінки, подруга французького письменника Поля Марона й панна Аніса Діпльорану, найкраща жінка Греції й міс Европа на 1930 рік, відвідали Святу Гору Атос, хоч це жінкам є строго заборонене. І царгородський патріярх, якому підлягають монастирі на Атосі, кинув клятву на найкращу жінку Греції.

Кинення клятви на улюблену в Греції Анісу викликало величезне враження. Уряд виделеґував спеціяльних відпоручників, щоби вони прослідили справу. Намісник Атосу заявив відпоручникам, що властиво нічого страшного не сталося, бо пані Марон і Діпльорану є хорі на малярію і тому одержали дозвіл причалити на півостров Атос. А врешті не є це перший випадок, що на землю півострова вступила нога жінки.

Та всетаки грецька суспільність не є заспокоєна. Патріярх клятви не здіймив. Часописи переповнені статтями на тему реґулямінів Атосу, яких є чотири: з 971 р., другий з часів цісаря Константина IX. Мономаха, третій з часів цісаря Мануїла Палеольоґа, а четвертий з 1770 р.

Всі чотири реґуляміни забороняють вступ на остров не лише жінкам, але й голобородим молодцям та евнухам, хочби це були кревні монаха. Це зарядження підписали 1575 р. 12 епископів і 985 ігуменів. „Хто — пишеться в реґуляміні — переступить це зарядження, буде виклятий, усунений з монастиря і хай його тіла по смерти земля не прийме".

Та, не вважаючи на те, вдалося одній жінці оглянути зблизька монастирське життя. Була це жінка сербського короля Степана Душана, який у 1345 р. оглянув з нею сербський монастир Хілентаріс. Пізніше вона покаялася, все своє майно роздала монахам і прикрасила богато церкву монастиря.

Літопис монастиря Хілентаріс розказує, що в 1821 р. в монастирі були лише три монахи. Одного з них вбили Турки тоді, коли він рубав дерево на подвірю. Начальник турецького відділу насміхався з монахів, що вони передержують у себе жінку. Колиж монахи заперечили, старшина пішов до церкви, де над гробом цісаря Степана Неманії висить образ Богоматери. „Ось її портрет" — сказав він, вдаряючи рискалем образ. І, як пише літопис, зараз же всохла йому рука. Ще сьогодні можна на образі бачити ржу від удару. Пізніше рука загоїлася, бо він повірив у чудо й не переслідував більше монахів.

БОЛЬШЕВИКИ ДАЛІ ПОГІРШУЮТЬ СТАНОВИЩЕ СЕЛЯНСТВА

НАКЛАДАЮТЬ НОВІ НЕІМОВІРНІ ПОДАТКИ НА СЕЛЯНСТВО.

Заборонили „вільну" продажу селянських виробів та продуктів.

МОСКВА (СССР). — Катастрофальне харчове становище в радянській Росії привело радянський уряд до нового тяжкого натиску на селянство. Большевицька влада старається за всяку ціну дістати від селянства харчі, потрібні для виживлення міст, робітництва, урядників, армії й т. д. Кілька місяців тому радянська влада дозволила селянству продавати деякі продукти свого виробу. Влада сподівалася, що селянство має багато прихованих харчів, які воно вивезе для вільної продажі. Та виявилося, що селянство не має що продавати, а з тими мізерними „лишками", які селянство вивезло на ринки, почалася шалена спекуляція, що ще більше погіршило те безладдя, яке панує в харчовій справі.

Тепер Сталін, вернувшися з відпустки, видав кілька нових декретів, що обовязують селянство до здачі державі значно більше збіжа, ніж було раніше. Крім того накладається на селянство новий податок мясом. Декретом установлено, щоб за 15 наступних місяців кожда селянська родина дала державі від 88 до 110 фунтів мяса по низьких, установлених державою цінах. Крім того на совхози наложено також нові податки збіжем, які збільшують їх обовязкову здачу для держави майже вдвоє.

Тим самим декретом заборонено всяку вільну продажу продуктів хліборобства. Совхози й селянство тепер не будуть діставати в потребі від держави насіння на посіви збіжа, а мають самі роздобути собі насіння.

„МАНЧЕСТЕР ҐАРДІЄН" ВИСВІТЛЮЄ ПОДІЇ НА ПОЛІССЮ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Денник „Манчестер Ґардієн" з 9 вересня подає статтю під наголовком „На польській Україні", в якій кореспондент повідомляє, що на Поліссю далі панує шалена сваволя польської поліції та переводиться нечувані репресії над українським селянством. Кореспондент подає, що польська цензура зуміла дотепер запобігти поширенню вісток про події, але кореспондентови пощастило дістати докладніші відомости про цю справу. Кореспондент каже, що його факти, хоч ще неповні, вже відкривають перед ним картину такої траґедії народу, якої ще не було в Европі від закінчення Великої Війни. Їй може лише дорівнати жахлива польська „пацифікація Галичини".

Далі кореспондент подає, що коли підчас „пацифікації" не було масового спротиву населення ляцьким громилам, то на Поліссю вже були спроби масового спротиву. Це кореспондент пояснює тим, що населення вже стратило надію леґально добути під Польщею собі права, а також уже переконане, що й Союз Націй не спинить польської сваволі на українських землях. Тому українське селянство не має іншого виходу, як власними силами боронити себе.

На закінчення кореспондент подає численні факти жорстокого „вгамування повстання на Поліссю" й додає, що хоч польська преса старається скрити й зменшити жахливі факти, то вони всетаки стають відомі світови.

КАТАЛЬОНІЯ МАЄ АВТОНОМІЮ.

БАРСЕЛЬОНА (Катальонія). — Премієр- міністер еспанського уряду, Азана, приїхав з Мадриду спеціяльним потягом до столиці Катальонії, Барсельони. Він привіз закон, ухвалений парляментом про надання автономії провінції Катальонії. По цьому закону Катальонія стає автономною державою в складі еспанської републики.

Населення Барсельони та Катальонії зробило таку гучну зустріч премієрови Азані, якої ще ніколи Еспанія не бачила. В зустрічі брало участь більше як міліон народу.

СПІШАТЬ З ПОРАТУНКОМ ҐАНДІЯ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Премієр-міністер Мек Донелд лишився на неділю в Лондоні й увесь день провів за бюрком, працюючи над індійськими справами. Він без перерви комунікується з віцекоролем Індії, щоби британський уряд скорше міг затвердити статут Індії, який задовольнить ширші індійські кола та приведе до того, що Ґанді покінчить свою голодівку.

Після того, як між самими індійськими ґрупами вже досягнено порозуміння в справі виборчої системи в Індії, можна сподіватися, що британський уряд скоро затвердить статут для Індії, після чого Ґанді припинить свою голодівку.

ЕРІО ПРОТИ ЗБРОЄННЯ НІМЕЧЧИНИ.

ПАРИЖ (Франція). — Премієр-міністер Еріо виголосив промову, в якій зазначив рішучо, що Франція є проти того, щоб дозволити Німеччині збільшити свою армію. Він каже, що тепер Ліґа Націй працює над новим пактом міжевропейського порозуміння, до якого має приступити й Німеччина. Це, на його думку, буде найліпшим забезпеченням для Німеччини та підтриманням мира в Европі.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA". P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЕСПАНСЬКА ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА

Одним з найтрудніших питань, які еспанська република одідичила до розвязки від еспанської монархії, є земельне питання. Розділ землі — це питання передовсім одно з найважніших питань для Еспанії, котра, не вважаючи на поважний поступ щодо розвою промислу й торговлі, всетаки лишилася земельною країною, в якій більшість народа жде удержання від заняття при рільництві. Еспанія начисляє 5 міліонів рільничих робітників, коло три міліони сільських господарів та коло два міліони промислових робітників.

Поступ рільництва дуже нерівний. Приморські країни, управлювані назагал малими господарями, поступив найдальше. Це сухі землі, наводнювані штучно з великим вкладом праці й капіталу. Зате середина Еспанії осталася далеко позаді цих частин. Колись, ще заки Еспанці заняли цей край, тут цвило рільництво під Римлянами й Мурами.

Рівночасно ця частина Еспанії лишилася головною твердинею великої земельної посілости. До них то відноситься нова земельна реформа, котра відбирає великим земельним посідачам без відшкодування всі землі занадто великі та слабо управлені. Яких 300 найбогатших шляхтичів Еспанії стратять землю без усякого відшкодування. Реформа певно буде мати далекосяглі наслідки. Вона вже робить велику політичну переміну, бо в цей спосіб завдає еспанська република тяжкий удар малій клясі земельних посідачів.

Хоч Еспанія має щастя, що може цю реформу робити в мирний час, коли їй не грозять зовнішні вороги, то всетаки перед нею виринають відразу нові, трудні питання. Передовсім, що робити з землею, відобраною від великих земельних посідачів? Чи передати її малим господарям? Це могло би не помогти, а пошкодити еспанському рільництву, бо малі господарі не мали би гроша й охоти та знання перевести поліпшення, які треба зробити, щоби країні привернути ту плодючість, яку вона мала за Римлян і Мурів. Тому уряд задумує певного роду гуртові господарства, які будуть могти покористовуватися публичними фондами для переведення рільничих поліпшень. Та чи можливо є вложити на селян, не привиклих до подібних гуртових підприємств, право й обовязок кермувати великими громадськими господарськими організаціями? Розвязати якусь справу законно, це одна річ, а розвязати її практично — друга, часто багато трудніша. Чи зуміє це зробити еспанський селянин?

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ЛЬВОВІ

(З львівського часопису „Новий Час").

Політичний процес у Львові.

Першого дня розправи пополудні допитували двох свідків прокуратора, саме: Рудольфа Радоня, поліційного агента, й редактора Івана Кедрина-Рудницького.

Свідок Рудольф Радонь, незаприсяжений, зізнавав, що в червні 1931 р. підчас розмови у суді з підсудним Олесем Бабієм (останній був тоді судовим справоздавцем „Діла") довідався таки від нього, що він був на конґресі ОУН у Відні.

Оборонець д-р Л. Ганкевич задає свідкові низку питань і з відповідей свідка виявляється, що свідок чув про конґрес ОУН від радн. Івахова ще перед тим, заки в руки поліції попала відома листівка з підписами учасників конґресу.

Св. Іван Кедрин-Рудницький, літ 36, член редакції „Діла", заприсяжений:

Предс.: Ви були на конґресі у Відні в р. 1929?

Св.: Будучи у Відні в р. 1929 я знав, що саме тоді має відбутися у Відні конґрес Українських Націоналістів і я був цікавий бути на ньому. На самім конґресі я не був, але хтось — не пригадую нині хто — запросив мене на одну нараду, на якій я був. Дискутували тоді про потребу творення якоїсь нової спеціяльно-ідеольоґічної орґанізації.

Прок.: В якім характері ви були на тій нараді?

Св.: В зовсім приватнім. Запросили мене на нараду мабуть тому, щоби почути мою особисту думку й неофіціяльну опінію політичних кругів у краю.

На дальші питання прокуратора свідок зізнає, що на тій нараді говорилося виключно про потребу творення нової політичної орґанізації чисто ідеольоґічного характеру. Свідок стояв на тому становищі, що такої орґанізації не треба, бо партійно-політичне життя в краю є вже дуже зріжничковане.

Щодо ідеольоґічного журналу, то його потребу відчувають вже від давна майже всі політичні діячі в краю.

Прок.: А ви не переконували учасників, що такий ідеольоґічний журнал можна видавати в краю?

Св.: Як хтось хоче за кордоном видавати якийсь журнал, то не можна його зупинити, щоби того не робив.

Дальше свідок зізнає, що появу ідеольоґічного журналу „Розбудова Нації" вважає за дуже додатній обяв.

Прок.: Чи бувають ідеольоґічні статті в щоденній українській пресі, яка виходить у краю?

Св.: Бувають, але дуже рідко.

Прокр.: А чи такі ідеольоґічні статті бувають у нас конфісковані?

Св.: Дуже часто.

Обор. д-р Старосольський: Чи ця нова орґанізація мала бути така, як існуючі політичні партії?

Св.: На нараді говорилося лише про потребу такої ідеольоґічної орґанізації.

Предс.: А про УВО говорилося?

Св.: Як можна говорити про підпольну орґанізацію в присутности людей, які до неї не належать?

Прок.: Чи існувала тоді в краю леґальна орґанізація Української Молоді?

Св.: На превеликий жаль мушу ствердити, що українська молодь не має змоги належати до леґальних орґанізацій, бо таких нема. Влада їх порозвязувала. Вже кілька років минає від часу внесення статутів Української Студентської Громади, а влада не хоче затвердити.

Прок.: Чи молодь може належати до політичних партій?

Св.: Якщо провід партії прийме молодого чоловіка, то може.

Обор. д-р Старосольський: Чи є ріжниця між думанням молодого покоління і старшого?

Св.: У нас ця ріжниця є дуже велика.

Тут свідок стверджує, що в нас ця ріжниця є підсилювана ще спеціяльними, поганими умовинами, незнаними в інших громадянствах. Незвичайно погані соціяльні умовини української молоді сильно впливають на її психіку й світогляд.

На питання д-ра Ст. Шухевича свідок відповідає, що в програмі усіх українських політичних партій зазначено як остаточну ціль — Українську Соборну Незалежну Державу.

Д-р Шухевич: А всех таки в 1925 р. відчували деякі люди потребу заснувати партію „Заграва", пригадуєте собі?

Предс.: Усуваю це питання.

Також усуває предсідник усі дальші питання д-ра Шухевича.

Дальше на питання д-ра Старосольського свідок виясняє, що на конґресі були представники з Великої України, Кумані, Буковини й від українських еміґрантів з Америки.

Обор. д-р Л. Ганкевич: Чи Українські Націоналісти ріжняться від націоналістів польських, чеських, німецьких?

Предс.: Усуваю це питання.

Прок.: Чи виходить ще журнал „Рорбудова Нації" і чи існує ОУН?

Св.: Так.

Д-р Біляк: Звідки ви довідалися про конґрес у Відні перед ним і після нього?

Св.: З „Розбудови Нації", що перед конґресом і по конґресі мала дебіт у Польщі.

Присяжний суддя Зброжек: Чи польський уряд затвердив програму українських партій, де говориться про самостійність України? А якщо так, то коштом якиж держав мала би повстати українська держава?

Предс.: Усуваю це питання. Воно не належить до справи. Це запит до уряду, а не до свідка.

Обор. д-р Л. Ганкевич: Чи підсудний О. Бабій говорив колинебудь про політику в редакції?

Св.: Політикою цікавився, як культурна людина, але до ніякої політичної орґанізації не належав.

Д-р Л. Ганкевич: А чи не пригадуєте собі одної досадної відповіди, яку ви дали О. Бабієви підчас політичної дискусії?

Св.: Пригадую собі, що підчас одної розмови О. Бабій сказав, що він політикою займатися не буде. На те я відповів: Слава Богу, політика певне на тому нічого не втратить.

На тому скінчилося переслухання свідків і розправу відложено до ранку чергового дня.

Другий день розправи.

Другий день розправи почався від читання зізнань бувшого радника львівського воєвідства, Івахова, якого покликано на розправу в характері свідка й знавця, а який на розправі не зявився. Зізнання Івахова відчитували повні 2 години. З його зізнань виявляється, що заraз по Конґресі він дістав докладні інформації про те, хто був на Конґресі, хто виїздив з краю туди, хто тих делеґатів висилав. Дальше вичисляє багато осіб, що працювали в тому часі в УВО та подає інформації про кожного підсудного зокрема.

Підсудні згідно з вчорашньою заявою не заявляються на зізнання радн. Івахова.

Після перерви прочитувано ріжні статті та резолюції з „Розбудови Нації". Коли мали читати статтю підс. Вассіяна п. з. „Ідеольоґічні основи українського Націоналізму", прокуратор просить, щоби лише подати зміст цієї статті.

На те д-р Старосольський радить судови розписати конкурс на того, хто зуміє подати зміст тієї статті.

Після поставлення питань почали промовляти прокуратор і оборонці.

Оборона поставила цілий ряд внесків на покликування свідків і відчитання ріжних статей. Прокуратор усім внескам спротивився. Трибунал внески оборони відкинув.

По обідовій перерві в год. 17 почав свою промову прокуратор, а після нього оборонці.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЯК ТО ВИГЛЯДАЄ У СОВІТСЬКІМ РАЮ.

Один з моїх знакомих повернувся з України й оповідав мені таке:

„Ціле літо перебув я в селі Н. (недалеко Почаєва), а деколи заходив і до сусідніх сіл. Цілі села робили на мене пригноблююче враження. Люди мовчаливі та не входять ні з ким в розговори, бо нікому не вірять. По заході сонця рішучо нікого не впускають в хату. Свобідніше говорять вже аж в хаті при запертих дверях, і то поміж своїми.

„Половина цього села пристала до колхозу, і для сих людей збудовано окремі хати, де вони замешкали, а свої покинули пусткою. Та цим людям ліпше не живеться, як тим, що осталися при своїх господарствах. Всюди страшна нужда! Всі ходять голі, босі й голодні. До церкви не йдуть лише тому, бо негодні вистояти з голоду. Попи страшенно бідують; платні не мають жадної, тому ходять від хати до хати за милостинею, щоби якось прожити.

„Школи по селах є, але нічого в них не вчать. Дотого 80% дітей не можуть іти до школи, бо одні голодні, а інші голі-босі. Підростаюча молодь збирається десь на вулиці та веде розмови на тему, що нема Бога. Ніхто нічого не читає, ніхто нічого не знає.

„Як ми лише приїхали з Америки, то застали в хаті каганчик, а що він не добре світив, то на другий день я хотів купити циліндер (скло до хатної лямпи, яка ще заховалась зі старих часів). Обійшов всі склепи і ніхто скла не мав. В склепі майже нічого не можна купити — шкода, що склепом називається!

„На другий день по нашім приїзді мати скликала цілу нашу родину на спільний обід. А зробила вона це тому, бо ми привезли з собою по 5 фунтів чаю, кави і цукру. Привезли також великий будз сира і печену шинку. Як покладено це на стіл, то всі перелякалися. Всі жінки голосно заплакали, а мущини лише питали: „Чи в Америці можна зайти до склепу та купити цілу шинку? А якби хотів взяти 5 хлібів, чи це вільно зараз забрати з собою?" А коли ми відповіли, що не лише одну шинку і пять хлібів можна купити, але можна взяти цілу фіру на один раз, то зі здивування ніхто ані слова не промовив, а лише тяжкий стогін вирвався кождому з грудей. Наша мама почала нас просити, щоби ми вертались таки завтра назад до земського раю (Америки).

„Молодь женить у волостях, а декотрі беруть потім ще й церковні шлюби. Розводи дістають лиш у волостях. Мораль стоїть дуже низько, багато гірше, ніж було перед революцією.

„Податки дуже високі, а до того все є оподатковане. На подвірю нема майже нічого. Стоять голі стіни, хати, стаєнки, або комори. Ніде не видно на господарствах живої скотини, навіть курки. Посіпаки забрали за податки все, що далося взяти. Як не заберуть в день, то приходять в ночі й забирають те, що в день можна було заховати.

„Населення представляє одну велику масу жебраків, але найгіршого типу! Всі виглядають майже дикі, бо неголені, не купані, дуже вихуднілі, і в останнім лахміттю. З погаслих очей вичитати можна в кождого байдужність і резиґнацію до життя: хай буде, що хоче; гірше вже не може бути. Може лише прийти смерть, а вона буде благословенством!"

Ось таке оповів мені давний приклонник большевизму. Та поїздка до большевицького раю вилічила його. Він радить всім іншим також поїхати та подивитися своїми очима на большевицький рай.

Г. Ватаманюк.

В. Будзиновський.

НА ДВІРЦИ ШИНИ

(Оповідання).

(9)

Ти заплатив би його довги?

— Вони не дуже великі. Прикро буде розставатися з грішми, та бачу, що треба їх жертвувати. Очевидно, як шлюб буде зараз.

— Хто би то з ним побалакав? Треба би якось так, щоби не гадав, що накидаємося йому, що він ратує нас.

— Я побалакаю з ним. Розмову поведу так, що він сам накинеться нам.

Постольницька зійшлася з Кручаком, та розпочала розмову з ним про його сестри. Він сказав, що за місяць віддасться наймолодша. Мама противна її судженому, та тато за нього.—Щось так, як у нас. — Постольницька збрехала. Я судженого моєї наймолодшої ненавиділа від першої хвилі, коли його побачила. І Віра не дуже липне до нього. Так що зробити, коли мій муж за ним. Просто засліплений. Нині Магогонський дав нам дуже добру нагоду зірвати з ним. Як би так під рукою був хто інший, але такий, що зараз рішивсь би, то хто зна, чи я спільно з Вірою не зломила би опору мужа.

— Яка то шкода, що мене вяжуть мої довги, — Кручак промовив, понуривщи голову. — Як би не те, то я зараз впав би навколішки перед панною Вірою, перед вами і перед отцем деканом. Та годі! Радаб душа до раю, та довги не пускають. — Чуючи таке, деканова моргнула на декана. Він підійшов і питає:

— Віра ще сердиться?

— Вже ні, бо вона рішилася зірвати, — жінка відповіла.

— Я не позволю!

— А я не позволю йти за нього. Гадаєш, що іншого вона не знайде? Ви, пане Кручак, знаєте богато молодих. Скажіть, чи мало між ними чесних, здорових, з хлібом в руках, що нашу Віру взяли би без намислу?

— Я перший зголосивсь би, як би не куля при моїх ногах... Як би не ті прокляті довги!

— А богато ви їх маєте? — спитав отець декан.

— Як для кого, — Кручак відповів. — Для мене богато; для богатих, баґателя. Мені аж, богатим всього навсього... вісімсот ґульденів без вісімнацять.

— Сімсот вісімдесять і два! декан цідив крізь зуби. На ті тяжкі часи завеликий гріш.

— Не перечу. Та се й причина, чому я не важився глянути в очи панні Вірі; причина, чому я до сеї пори не оженився.

— Ваші вірителі не попустили би?

— Я боюся, що зачнуть дочисляти відсотки проволоки.

— Як не попустять, то може згодяться на річні рати?

— Як би схотіли, то я оженивсь би задовжений і поволи сам сплатив би довги власними, не жінчиними грішми. Довги мушу сплатити перед шлюбом.

— Може би згодилися, щоби, покищо, я ті гроші дав у треті руки, з тим, що зараз по шлюбі виплатять вам або їм?

— На таке згодяться.

Деканова побігла до Віри спитати, чи возьме Кручака. Віра відповіла коротко:

— Мама ще питають?

Обезпечений мамою, що від Віри не дістане гарбуза, Кручак пішов до Віри. Обоє разом з мамою і з батьком стали радити, яким способом Романови дати ґарбуза. Віра хотіла заручини з Кручаком задержати в тайні аж до приїзду Романа. Коли він приїде, викинути його за двері як інтруза, бо молодим паном є не він, а Кручак. Батько і мама Віри не були такі мстиві і боялися, що з того могла би вийти яка буча. Кручак радив зараз написати, і до Романа зараз вислати окремим післанцем цілком поважне і коротке письмо з вістю, що з причини йому без сумніву відомої, Віра і її батько розвязують заручини з ним. Декан пішов за радою Кручака. Остаточно стало на тім, що таке письмо напише Віра, її батько тільки допише, що на се дає свою згоду. Післанець сів на коня і поїхав з листами. Кромі того листа віз пакет з листами і поезіями Романа до Віри, які вона йому тепер звертала.

Тим, що молодого ще нема, гості не дуже журилися. Музика грама, в двох кімнатах танцювали, в двох інших і на ґанку їли й пили. Коли між танцюючими побачили Віру цілком веселу, всі гадали, що від Романа вже прийшла якась вість, що він ось-ось надїде, і що зараз підуть до церкви. Не дивувалися, що танці перервано і проголошено вечеру, бо ті, що не ласували по кутах, вже добре зголодніли. Віра засіла до стола така весела, як мало коли. Коло неї сів Кручак. По хвили залунало грімке „многая літа!", бо отець декан заручував свою наймолодшу доньку з Кручаком. Зараз по заручинах пішли до церкви.

Дружба й інші товариші Романа винеслися тихцем з хати. Отець декан мабуть вгадав був, що вони схочуть спастися втечею, бо фіра, котрою приїхали сюди, стояла на обійстю запряжена кіньми, фірман сидів на кізлі. Сіли і поїхали. Саме коли підїхали до стації, надїхав нічний поїзд і привіз Романа. Післанець з листом від Віри очевидно вже буа там.

Прочитавши письмо Віри, Роман сказав до товаришів:

— Вже витверезившися, я погадав собі, що мені прийде змога ще далі ходити до школи. Показалося, що воно справді так є. Скористаю з того і запишуся на права. Піду до суду. Таким способом обезпечу себе від усяких заручин і від другої компромітації. Нема нічого злого, що на добре не вийшлоб!

Михайло Зощенко.

НЕБЕЗПЕЧНА ПЄСА.

Тепереньки всі пють помаленьки. Ну, а артисти також, самособою, не гидують.

Артистам, може, сам Ґосспірт (Державний Спіртовий Монополь) каже випити.

Ось вони й пють.

У багатьох містах пють. А на північнім Уралі особливо.

Там керманичі драматичного кружка трохи попивають. Це ті, що при Апаївськім робітничім клюбі.

Ті керманичі, коли вистава, так обовязково навіть по трицять пляшок жадають. Зогляду на спрагу.

Ну, а раз дірвалися ті артисти до справжньої песи. Там у песі приходить вино.

Зраділи, самособою, артисти.

— Нарешті — кажуть — справжня мистецька песа сучасного репертуару!

Зажадали артисти від клюбу сорок рублів.

— Тому — кажуть — що не хочеться перед публикою воду хлептати. І взагалі для природности треба обовязково щось сильнішого ніж вода.

Видав клюб від щирого серця двацять рублів.

Артисти повідають:

Мало. Щоби було наглядно, треба не менше як сорок.

І присадили ті артисти на виставу зі своїми припасами. Декотрі гірку принесли, декотрі — пиво. А деякі й самогонки роздобули.

Ось вистава й почалася.

Ми на тій виставі не були. І тому не можемо описати докладно. Та один знакомий хлопець зпоміж гостей повідомляє нас із явним одушевленням і завистю:

— На виставі спіртових напитків подавали так дуже багато, що при кінці другої дії всі артисти були пяні як ніч.

І ще, спасибі, були це благородні артисти. Інші, колиб стільки нахлепталися, стали би блювати на публику або, наприклад, декораціями кидати. А ці — нічого. Ці тихо та благородно, без зайвих криків і бійки опустили завісу та попросили публику розійтися від гріха.

Публика, розуміється, й розійшлася.

Гаврило радить в означеному реченці та взагалі чимскорше стягнути цю сучасну песу з репертуару, як явно небезпечну та незгідну з нашими часами.

Гітлер і Жиди.

До податкового уряду в Берліні прийшов Жид заплатити доходовий податок. З причини деяких неточностей прийшло між ними до гострої суперечки. Вкінці Жид кричить: „Чекайте, пане! Все буде інакше, як лише Гітлер дійде до влади!" Службовець не може здержатися від сміху: „Що ви кажете? Щож вам Гітлер поможе?" На це Жид: „Чому питаєтеся? При вході до податкового уряду буде напис!" „Який напис?" „Жидам вступ заборонений!"

—o—

Мешканець північних околиць завзято сперечається з мешканцем південних околиць.

— Що ви мені хочете говорити про якусь там страшну спеку в ваших околицях. Термометер, який я дістав з полудня, показує ту саму температуру, що й мій термометер у кімнаті!

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Величава маніфестація Українців і Українок.

Филаделфійський „Український День" вже належить до минувшини. Остається лише гарний і приємний спомин. Був прекравний осінний день. Вся природа в повній своїй красі сприяла звеличанню Українського Дня.

Сотки автомобілів, тисячі людей, десятки синьо-жовтих прапорів творили величаву картину.

Український День випав манифастаційно, могутньо і величаво. Коло 5,000 Українок і Українців звеличали його, організаційну силу заманіфестовано, організаційну здібність доказано.

Ще далеко перед початком програми гості почали зїздитись. Розуміється, одними з перших були члени Організації Державного Відродження України, за старанням яких влаштовано Український День.

Приємно було бачити, як почали зїздитись гості з околичних громад, як: Котсвіл, Бріджпорт, Филаделфія, Кемден, Вилмінгтон і Честер. Але треба було бачити, як приїхала громада з Честер. Перше всього організаційно. На переді хор ім. Лисенка в пестрих народніх строях; за ним „Союз Українок" — всі в білому, з синьожовтими лентами і в синіх шапочках. Краса. Дальше члени Українського Народного Дому з прапорами. Всі вони при вході на фарму уставилися в одному місці і так в найбільшім порядку чекали наказу до походу.

Цілий цей час надходили гості з Филаделфії: автами, троками і босами. А все в порядку, без жадного замішання, бо Управа ОДВУ призначила 5 членів під проводом бувшого підстаршини Української Армії, Теодора Федуся, як міліціянтів. Вони то, разом з льокальним полісменом, заряджували рухом. Не було ні одного нещасливого випадку хоч було велике скупчення авт і людей.

За Честерцями уставились танцюристи Василя Авраменка, під проводом самого Авраменка, який спеціяльно загостив на Український День, щоби його звеличати. За танцюристами установився до походу хор ім. О. Кошиця.

Збіркова підготовка тревала до третьої години. Годі було починати в 2-гій, бо треба було упорядкувати маси народу.

На команду Теодора Свистуна, голови О.Д.В.У ч. 12 і організатора Українського Дня, похід рушив в напрямі спеціяльно виготовленої плятформи. Підчас походу, орхестра з Вілмінгтону під проводом проф. Дубаса грала "My country."

Похід уставився кольонами в чвірках перед плятформою, котра була удекорована в синьо-жовті прапори.

По боках плятформи були вкопані два великі стовпи для прапорів; на однім з них уже повівав американський прапор.

Коли похід уставивсь і коли хори з Трентону, Честер і Филаделфії заняли своє місце на підвищенню, п. Т. Свистун від імени О.Д.В.У. святочно відкрив Український День.

Зараз же злучені хори під проводом п. Гр. Павловського відспівали американський гимн в супроводі орхестри.

Відтак при звуках „Ще не вмерла Україна" піднесено синьо-жовтий прапор з буквами У.В.О. Підчас цеї хвилі не в одного були сьози на очах, бо настрій був дуже високий. Цей прапор повівав на храмі св. Юра у Львові, а почіпили його там члени У.В.О. підчас Листопадового Свята в 1928 році. І тоді, коли тисячі народу забили площу св. Юра, цей самий прапор маєстатично повівав на вежі св. Юра. Знову привиділась ота величня картина, коли маса народу, побачивши прапор, заніміла, а маленька дитина серед тої тишини читала букви У...В...О... „Мамо, що це значить?"

Надармо пінились польські посіпаки, бо заки вони дістались до того місце, де прапор висів, з нього вже й сліду не було. Він вже був може в тисячних руках. А щоби зберігти прапор цей переслано його для перехования до Америки.

Отсе знову символ української боротьби за волю повівав перед тисячами людей — але вже не треба було його ховати. На землі американській він може висіти свобідно.

Прийде та пора, коли ми з американської землі привеземо його на рідну землю, повісимо його високо на замку князя Льва, і ніхто не посміє його здіймити, бо рідна земля наша буде вільною.

Відтак слідувало коротке слово голови О.Д.В.У.:

„Богато Українок і Українців прихильно відносяться до українського націоналістичного руху, його ідей і активности. Одначе до тепер в Филаделфії і околиці не було змоги зібрати своїх сил і взагалі не знати було, яка сильна є ідея націоналістів. По напливі отої маси людей, яку бачу перед собою, дістаю доказ, що ідея націоналістів є в богатьох серцях, і лише треба перевести її в чин. Українські націоналісти є люди, що **серйозно** беруть собі до серця і до розуму визволення Соборної Української Держави. Не лише великими замашистими словами, але й ділами.

„Одною з найголовніших заповідей українського націоналізму є: **бути активними.**

„Тому власне націоналісти мають за собою молодіж, бо молодіж любить активність. Тому маємо проти себе політиків старого покрою, бо вони є люде мертві, неактивні. Тому мають націоналісти стільки критики, бо тільки той, хто рухається і щось робить, поповняє помилки.

„О. Д. В. У. в Америці йде слідами Організації Українських Націоналістів (О. У. Н.) і стремить до тої самої цілі. Виконуючи заповідь О. У. Н., О. Д. В. У. в Филаделфії є активне. О. Д. В. У. в Америці, чи Филаделфії і околиці, не репрезентує всіх Українців загально, але репрезентує українських націоналістів, котрі є більшістю Українців. І ми не помиляємось. Сьогодняшній Український День є на це доказом.

„Не звертаючи уваги на страхополохів, ми йдемо вперед, організаційно, бо тільки як зорганізовані одиниці прискоримо Відродження Соборної Самостійної Української Держави".

Потім вислухано „Молитву за Україну", яку виголосив о. Петро Білонь з серцем, повним любови до Рідної Землі.

По молитві злучені хори відспівали величаво гимн, „Боже великий єдиний" і стрілецький гимн „За Україну". Пісні випали могутньо, бо хористів було 120.

По відспіванню гимнів танцюристи В. Авраменка відтанцювали танець „Гаївка". Цей танець у ту хвилю також зробив сильне враження, головно в той час, коли танцюристи взносили руки до Бога під звуки „Боже великий, єдиний" і просили серцями всіх присутних скорого визволення українського народу з ворожої неволі.

По тім слідувала промова д-ра Луки Мишуги, про яку вже згадувано на іншому місці. Також згадувано вже про промову бувшого кандидата на ґовернора Пенсилвенії, пана Джана Гемпила. Замітити треба, що він був дуже захоплений красою і карністю української програми.

Дуже цікавою точкою Українського Дня був концерт хорів. В концерті брали участь: хор Бандурист з Трентон, Н. Дж., під управою о. В. Горохівського; хор ім. Лисенка з Честер під управою Петра Білоня і хор ім. О. Кошиця з Филаделфії під управою п. Гр. Павловського. Суддями контесту були: пан Теодор Сорока з Честер, Па., пані Катерина Дубас з Филаделфії, п. Кізима з Трентону і п. Филип Дубас з Филаделфії.

Хор ім. Кошиця відспівав „Човник хитається", стрілецьку пісню і „Коломийку" Колесси. Хор ім. Лисенка відспівав „Дударика" і „У середу родилася", народну пісню. Хор Бандурист відспівав „Ой у полі" і „Гей, Вкраїнці до зброї", народні пісні.

Судді рішили, що з музичного боку хор ім. Кошиця дістає першу нагороду, хор з Честер другу, а хор з Трентон третю. Відмітити одначе треба, що публиці дуже подобалась пісня Дударик, яку майстерно виконав хор з Честер. Відповідно до ступня нагороди ОДВУ ч. 12 визначило такі запоруки: перша нагорода $25, друга $10.00, а третя $5.00. Цими дарунками хочемо заохотити всі хори до дальшої праці над звеличанням української пісні. Дарунки зроблено в грошах тому, бо знаємо, що наші хори, як патріотичні товариства, цих грошей на марниці не розпустять.

Громадянин М. Мельничук, гість з Рідного Краю, не міг явитися на Українськім Дні, бо відїхав назад до Рідного Краю.

Дуже мило було слухати пісень діточого хору при українській православній церкві під управою о. Івана Савчука. Як би гарно було, колиб замісць 40 дітей було їх яких 500. Що то булаб за краса і гордість!

Закінчено програму танцями Василя Авраменка з їх невмирущим „Запорожським герцем".

Притім п. Авраменко на запрошення сказав кілька сердечно патріотичних слів. Між іншим також заявив, що він тепер обїжджає українські кольонії і збирає гроші на віддання того довгу, який створено підчас свят у честь Вашингтона. Сказав, що доти не спічне, доки не віддасть кожного сотика.

Перед закриттям свята п. Т. Свистун звернувся до публики з закликом до активности підчас зимового сезону. Пропонував, що незадовго заснується Жіночий Відділ ОДВУ ч. 12. в Филаделфії для провадження успішної праці ОДВУ. — Всі до праці! Бо тільки працею вийдемо з тої летарґічної неактивности, з того зачарованого кола, в якім наші діди так довго блукали.

Отсі Товариства і Братства брали участь в Українськім Дні.

З Филаделфії: 1) братство св. Василія, від. 339 У. Н. С.; 2) братство св. Володимира, від. 105 У. Н. С.; 3) Тов. Мир, від. У. Н. С.; 4) Відділ 62 У. Н. С. з Вест Филаделфії; 6) Тов. „Січовий Дім; 7) Тов. Українсько-Американських Горожанок; 8) Тов. Укр.-Амер. Горожан; 9) Українська Православна Громада; 10) Хор ім. О. Кошиця; 11) Молодечий Клюб при У. П. Ц.; 12) Діточий хор при У. П. Ц.; 13) Громада з Найставн; 14) Стрілецький Гурток ч. 1; 15) Тов. св. Георгія неофіціяльно. Однак підчас програми Українського Дня товариство жертвувало $5.00, котрі будуть донесені пізніше.

З околиці Филаделфії отсі Товариства були присутні: 1) Український Народний Дім у Честер; 2) Союз Українок з Честер; 3) Хор ім. Лисенка з Честер; 4) Тов. св. Михаїла з Бріджпорт, Відділ У. Н. С.; 5) Український Горожанський Клюб з Фініксвіл; 6) Громадяни з Котсвіл; 7) Громадяни з Кемден; 8) Громадяни з Потставн; 9) Хор Бандурист з Трентону і багато інших товариств і братств, котрі не подали свого імени.

Всім Братствам і Товариствам, громадянам і громадянкам складаємо щиру подяку за численну участь в Українськім Дни, бо без них Український День був би не вдався.

Українці з Филаделфії й околиці гідно і могутньо заманіфестували свою силу на здвизі українських національних товариств.

Їдемо вперед!

Організація Державного Відродження України.

Замітка: Фінансовий звіт з Українського Дня буде поданий окремо. ОДВУ.

Подорожний (зденервований довгим вичікуванням на залізничий поїзд, каже до залізничника): Цікавий я, навіщо взагалі є розклади їзди, коли поїзди курсують так неправильно.

Залізничник: Прошу пана, а навіщо булиб ждальні, колиб усі поїзди приїздили точно?

—o—

Лейбі Фішзонови горить хата. Він з вдоволенням глядить на палахкотяче полумя тай каже:

— А добре вам так, прокляті блощиці!

—o—

На масковім балю.

Він: Чи ти замужна, гарна масочко?

Вона: Певно!

Він: Чомуж твій чоловік не танцює з тобою?

Вона: Алеж він саме тепер танцює зі мною, любий Петре!

„Сира Природа мало Коли є ЛАГІДНА"

МАСАКРА У ФОРТІ ДІРБОРН

„Сира Природа" — зображена художником Н. С. Вайєтом... що був натхнений нелюдяним зрадництвом банди злобних індіян з племени Маємі, які з лютою жорстокістю змасакрували поселенців ... 15 серпня, 1812 р.

Copr., 1932, The American Tobacco Co.

—а сирий тютюн не має місця в сигаретках

Він не є наявний в Loккі ... найбільш лагідній сигаретці, яку колинебудь ви курили

Ми купуємо найкращі, дійсно найкращі роди тютюну в світі — але й це не пояснює, чому люди вважають всюди Локкі Страйк найбільш лагідною сигареткою. Фактом є, що ми ніколи не забуваємо отої правди що "Сира Природа Мало Коли є Лагідна" — отже цей гарний тютюн, коли він відповідно назрів і злагіднів, уліпшується відтак тим Локкі Страйк процесом чищення, що його означено словами — "Вони є пражені." Ось чому люди в кожнім місті, місточку і оселі кажуть, що Локкі це така лагідна сигаретка.

"It's toasted"

Ота пачка лагідних Локкі

"Якщо людина напише кращу книжку, виголосить кращу проповідь, або зладить кращу пастку на миші, чим її сусід, так хочби і в лісі збудувала свою хату, а світ і туди удопче стежку до її дверей." — РАЛФ ВАЛДО ЕМЕРСОН

Чи не пояснює це світового визнання і одобрення для Локкі Страйк?

НЕЗАБУВАЙТЕ

—: що :—

ГНАТ ГАВРИЛЮК

продає з першої руки, себто просто з перщорядних фабрик, першої якости. Спеціяльно для жінок і дівчат чисто шовкові панчохи по дешевшій ціні чим деінде.

Крім того він все старається через 12 літ своїх костумерів задоволити свіжим, добрим і модним товарим по людськи. Прошу зайти спробувати до:

THE REASONABLE STORE
207 WASHINGTON STREET
JERSEY CITY, N. J.

УВАГА! **ТРЕТА КОНВЕНЦІЯ** УВАГА!

СОЮЗА УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ДЕМОКРАТИЧНИХ КЛЮБІВ СТЕЙТУ НЮ ЙОРК

відбудеться

В СУБОТУ, ДНЯ 1-ГО ЖОВТНЯ (ОСТ.) 1932 РОКУ

В ГАЛИ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО КЛЮБУ,
25th ST., & COR. 5th AVENUE, WATERVLIET, N. Y.

ПОЧАТОК В 10-тій ГОДИНІ РАНО.

При тій нагоді на другий день, НА НЕДІЛЮ, 2-го ЖОВТНЯ,

відбудеться

ВЕЛИКЕ КОНВЕНЦІЙНЕ ВІЧЕ

на яке запрошено багато визначних Американців з повітів Олбани і Ренселер.

Початок віча в годині 3-тій пополудни.

На закінчення

ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ

Проситься все свідоме громадянство з Водервліт, Коґус, Трой, Олбани, Амстердам, Пітсфілд, Гудсон, Кеслетон і околиці прибути громадно на це віче та познакомитись з цілями вище згаданої організації.

225,7

Екзекутива Союза У. А. Д. Клюбів.

УЧІТЬСЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Коли ви не знаєте по англійськи говорити, так сейчас беріться до науки. — Коли знаєте вже троха розговоритися, так старайтеся добре опанувати англійську мову. — Понижче подаємо спис словарців і підручників, які вам поможуть в науці англійської мови, котрі можна набути в книгарні Свободи:

НОВИЙ УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ ПРОВІДНИК: Самоук Тлумач і Словар: для вивчення читати, писати і говорити по англійськи з поданням докладної англійської вимови. II. часть Новий Практичний укр. англ. і англ. укр. словар. Провідник обнимає 368 сторін великого формату, ціна	$2.00
В гарній полотняній оправі	2.50
ПРОВІДНИК 240 сторін, без словарця, звичайна оправа	1.00
В полотняній оправі, без словарця	1.50
Українсько-англійський і англійсько-український КИШЕНКОВИЙ СЛОВАРЕЦЬ, 43,500 виразів, 448 сторін друку з граматикою, азбукою друкованою і писаною і що найважніше з вимовою англійських слів. Величина і формат словарця 5½x2⅓ цалів. Оправлений в червону мягоньку іміташйну шкіру, оздоблений гербом України і золотим витиском, — друкований на гарнім папери, а щоби скоро знайти потрібне слово, на то є поазбучний реджістер	1.50
Українсько-англійський і англійсько-український КИШЕНКОВИЙ СЛОВАРЕЦЬ	1.00
Українсько-англійський і англійсько-український СЛОВАРЕЦЬ з додатком поучень ЯК СТАТИ ГОРОЖАНИНОМ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ	75
Українсько-англійський і англійсько-український СЛОВАРЕЦЬ	50

Всі повищі книжки можна набути в книгарні Свободи.
Замовлення разом з належитістю слати на адресу:

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ОТСІ ТВОРИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПРОДАЄТЬСЯ ПО ЗНИЖЕНІЙ ЦІНІ:

ГАЙДАМАКИ або ІЛЮСТРОВАНИЙ КОБЗАР Т. Шевченка з дуже гарними ілюстраціями, виданий артистом А. Г. Сластьоном. Формат книжки 14x17. В паперовій оправі $3.50. Тепер	$2.00
В полотняній оправі $4.50. Тепер	2.75
В гарній люксусовій оправі $6.00. Тепер	3.50
КОБЗАР Т. ШЕВЧЕНКА, сторін 707, оправлення. Ціна $2.50. Тепер	1.75
КОБЗАР Т. ШЕВЧЕНКА, сторін 309, видання Українського Слова. Ціна $1.50. Тепер	1.00
ТВОРИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, в 3-ох томах, в гарній оправі. Ціна $8.50. Тепер	5.00
ТВОРИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, в 5-ох томах, звичайна оправа. Ціна $15.00. Тепер	7.50

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ОДИНОКА
ПРЯМА ДОРОГА до СТАРОГО КРАЮ
Впрост до Гдині.

Вигідні пасажирські кораблі.
ПОЛОНІЯ, КОСТЮШКО, ПУЛАСКІ

Їдьте цими вигідними кораблями, на котрих дістанете домашню поживу в довільній скількости і першорядну обслугу в вашій рідній мові.

НАЙБЛИЖЧИЙ ВІДІЗД:
S. S. "PULASKI" NOV. 4.

Звертайтесь до місцевих агентів, або пишіть до:
GDYNIA AMERICA LINE
(Formerly Baltic American Line)
89 BROAD STREET, NEW YORK, N. Y.
315 SO. DEARBORN STREET, CHICAGO, ILL.
UNION TRUST BUILDING, PITTSBURGH, PA.
110 STATE STREET, BOSTON, MASS.

ХОРІ ЧОЛОВІКИ І ЖІНКИ.
ЛІЧУ ХРОНІЧНІ НЕДУГИ.

Шкірні і нервові хороби, загальне ослаблення, шлункові, кишкові і проводові недомагання, легені, бронхітіс та інші загальні недуги. Мужчин і женщин лічу успішно модерними й науковими методами. Мої ціни приступні, також можна порозумітися щодо вдоволяючих умов.
Х-Рей, екзамінація крови і хемічні спроби.
Вприскування сироватки і щеплінки.
ОГЛЯДИНИ І ПОРАДИ ДАРОМ.
DR. ZINS 110 EAST 16th ST. N.Y.
медичний практик 25 літ. (межи 4-тою Евеню і Ірвінг Плейс).
ГОДИНИ: Денно від 9. рано до 8. ввечір; неділі від 9. рано до 4. попол.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ
КОТРІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ „СВОБОДИ":

	цнт.
Перша Книжечка (Буквар), П. Матвійчука	40
Друга Книжечка (Читанка для II. кляси), М. Матвійчука	45
Трета Книжечка (Читанка для III. кляси), М. Матвійчука	60
Четверта Книжечка (Читанка для IV кляси), М. Матвійчука	75
Коротка Історія України, І. Крипякевича	50
Мала Історія України, І. Крипякевича	15
Початкова Географія, з багатьома малюнками і картою, написав Степан Рудницький	75
Малий Катехизм християнсько-католицької релігії, уложив о. Іван Рудович	35
Біблійна Історія, старого і нового завіта, о. д-ра Ярослава Левицького	85
Шкільний Співанник, Ф. Колесси	75

КНИЖКИ ДЛЯ НАУКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У СЛОВІ Й ПИСЬМІ

Правописні Вправи, нап. Кость Кисілевський, стор. 40	40
Граматичні Вправи для вищих кляс всенародніх шкіл, І. частина 47 сторін; II. частина 62 стор.! III. частина 60 сторін	1.00
Граматичні Вправи для вищих кляс всенародніх шкіл, а нижчих кляс середніх і фахових шкіл та самонавчання, на підставі граматики української мови д-ра Василя Сімовича зладив Омелян Попович, сторін 96	65
Методика устного і письменного стилю для всіх шкіл. Збірка практичних задач Богдана Заклинського	75
Методика правописних і словесних справ з додатками: диктати, зразки говірок, спис висловів. Практичний підручник для вчителів і кандидатів учительського знання д-ра Костя Кисілевського	65
Методичний Підручник до навчання перших початків українського письма, М. Матвійчука	75

Замовлення разом з належитістю слати на адресу:
"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

М. Костишин.

НАША ДОЛЯ.
(Картина революційних днів).

По довгій неволі чорного кріпацтва
Розсунулись хмари тиранських кайдан,
Свободи і волі сонічко всміхнулось,
Спокійно дивилось на розритий лан...

Глядить на Вкраїну, на знищені села,
Бачить: народ знидів, як цвіт без роси...
Одначе неволя не пожерла скарбів
Вільного настрою, вільної краси.

Бачить сонце волі, що край нещасливий,
Дивуєсь, як нарід той гнет пережив,
Як скріпив завзятість незломного духа,
Ішов в бій за волю і життям платив.

Він став непохитним в борні за свободу,
Сміло і відважно молот підіймав,
Розбивав граніти, кував свою долю,
До мети шлях правий собі пробивав.

В завзяттю мозольнім не чув він утоми;
Ишов на стрічу волі і йдучи, стрінув
Розсунені хмари, сонце промінисте:
Він себе свобідним на волі почув...

— — — — — —

Та доля на світі усяка буває;
Незвісно нікому, яка попаде:
Богата, чи бідна, добра, чи лихая —
Бона все назустріч кождому прийде.

Так на Україну прийшла наша доля:
Знищена в неволі, у наймах чужих,
Забрала в обійми оставші руїни,
В утомі присіла спочити при них.

Сидить у задумі, сумує над горем
Свойого народа, що життя кладе,
Бо ворог несито кругом облягає
Що дня, а все дальше на Вкраїну йде.

Зі сходу червоні кати недовірки,
Жидова проклята мордує людей;
Не мають пощади, мов звірі хижацькі,
З катовань. Матери ронили дітей.

Тюрми і розстріли, розбої, насильства
Іграшками були в хижих розбишак,
А в тюрмах тиранських червоніла кровця,
Як в житі весною червоніє мак.

На заході шляхта знов божеволіла,
Тих самих вживала тиранських метод:
Катування, купіль, шибениця, розстріл...
Так то наш бездольний нищили народ.

Колись були Турки, Татари, Монголи,
Минуло вже тому сотні, сотні літ;
Такогож тиранства, як днесь на Вкраїні,
Ніхто ще не бачив, як істнує світ.

— — — — — —

Хоч кров проливаєсь, народ став завзято!
Ця кров кріпить віру в нього, як ту сталь;
Він вірить завзято: неволя не вічна,
Вийдуть з України і Лях і Москаль.

Народ за права ті гордо поступає,
В борні несе жертви, щоби світ пізнав,
Що він жиє, борєсь і життя бажає...
А світ народ бідний в неволю віддав.

Він кленесь на предків, що в борні не стане,
Не покине молот, що в руках держить,
З шляху він не зверне, що пробив у скалах,
Бо пімста у серцю глибоко лежить!

Пізнав він вже добре: „Надія" — омана;
Як не має сили, в рабстві пропаде.
Тому держить молот, кує свою долю,
Хоч життям платить він, все вперед іде.

Він кождої хвилі готовий до бою,
Бо життя без волі він вже не цінить;
Краще вже сконати, ніж волі не мати!
Вже ніяка сила його не спинить.

Не може дивитись на страшні терпіння,
Щоб кровцю точили, а народ мовчав,
Щоб буками спину його обкладали,
Торощили кости, щоб більше не встав.

Ніколи! Ніколи!... Пімстою за пімсту
Віддавати, поки не прийде той час,
Док не запалиться вулькан по всім світі,
Док не спалить ляха неволі у нас!

С. М.

ОСІННИЙ ПОЛЕТ.

Осіннє вже зілля полями запахло,
Сверщать лиш в траві цвіркуни,
І сонічко Боже неначе притахло,
Поковкли левади й лани.

У продувах вітру вже листя спадає,
Прощає галузки дерев,
А з кождим листочком більш сум налягає
Над матінков: тихов землев.

Схиляється осінь, мов старість понура,
По юности літній ідє,
Спочинуть загони від засівів, плуга,
Земляця святая спічне.

Лиш думка невтомна летить над землею
І нурить у літніх чарах,
І плаче над горем прибитов душею,
Що в скорбах вся була, в тугах.

Лиш полет не втихне під осінь спокійну,
Той полет до радости днів,
Що їх оддає мій нарід невільний,
Що щастя вже жде від віків.

Немає для мене під осінь потуги
По літі веселім, буйнім;
Загин ще мій рідний все вже весни, плуга,
Ще жнив нам не дав там лан мій.

Як Землю Святую Батьків України
Засієм зерном своїм,
Тоді то, по літі, в осінній ми тіни,
Спочинем спочинком вільним.

про висилку для ширшої контролі на адресу:

Kost Kachuriak,
504 New York Ave.,
Elizabeth, N. J.

За Комітет:
Кость Качуряк, голова;
Василь Світич, касієр;
Стефан Каша, секретар.

ЖАРТИ.

В гостинниці.

— Ваш борщ замало квасний.
— Таж це не борщ, а буліон!
— Ну, коли це буліон, то він досить квасний!

—o—

Один молодий письменник, що відзначався чванливістю, стрінув на бульварі відомого письменника та каже до нього:
— Ах, добродію, ви певно не відмовитеся помогти мені!
— В чому річ? Кажіть!
— Ось уже кілька днів, як у мене в голові є одна думка...
— Невже?
— Так, добродію...
— О, якже це? То її одній-одинокій мусить там бути скучно.

—o—

Щож це за приятелювання?

Один торговець приходить до свого доброго приятеля та розповідає йому про горе, яке стрінуло його.
— Завтра, любий приятелю, мушу заплатити довг пять тисяч долярів, а ні — то я пропав!
— Ну і щож дальше?
— Тому я прийшов просити тебе, щоби ти позичив мені стільки грошей.
— Який ти смішний! — каже приятель. — Ти приходиш до мене, твого приятеля, просити, щоби я позичив тобі грошей, аби ти міг віддати зовсім чужому чоловікови!

—o—

У вагоні сидить Англієць. Уходить селянин з кошиком, кошик ставить на поличку, а сам сідає напроти Англійця. За кілька хвилин з кошика капає щось на руку Англійця. Англієць підносить руку до носа та питається селянина:
— Віскі?
— Ні, це фокстерієр.

—o—

В книгарні.

— Я хотіла би купити якусь книжку для молодят.
— Може „Любов у природі"?
— Е, ні, вони мають мешкання.

—o—

— Чи знаєш, де дістаються нечемні діти, які не хочуть складати грошей до скарбонки?
— Знаю, мамо: до кінотеатру.

Вулицею йде наречений з нареченою. На дорозі лежить великий камінь.
— Обережно, серденько, не зашпотайся, — каже він до неї.
Три роки після шлюбу:
— Чи не бачиш куди йдеш, гляди під ноги!
Десять літ пізніше:
— Куди лізеш, сліпондро! Таж бачиш, камінь!

—o—

До багача прийшов бідний свояк. Йому дали малий кусочок курятини, дуже сухої і твердої. Він ніяк не може добратися до того мяса.
— Алеж їджте! — припрошують багачі-свояки.
— Ви кращеб курку були сидували їсти! — відповів бідний свояк.

—o—

У суді.

Суддя строго каже до обвинуваченого:
— Епенштайн, ви обвинувачені у фальшуванні грошей. Чи признаєтеся до вини?
— Зовсім признаюся.
— Чомуж ви робили фальшиві гроші?
— Тому, що не вдалися правдиві.

—o—

Майблюм поїхав з жінкою до Італії. Жінка дивиться на звалища римського колізею та невдоволено каже:
— Ну, коли вони не мали стільки грошей, щоби докінчити цю будову, то не повинні були зачинати її!

—o—

— Я також заробляю гроші писанням.
— В яких газетах ви працюєте?
— Я пишу до мого батька, щоби він присилав мені гроші...

—o—

— Тату, що то за ростина, що так пнеться по мурі?
— Це дике вино.
— А чи є і дике пиво?

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ФАРМА 140 АКРІВ,
10 акрів ліса і пасовиска, а решта під управу; 2 доми по 8 кімнат, великі барни і стодола, всі будинки у добрім стані; 30 коров, 4 коні, 5 безрог. Машинерія майже нова. Маю також і менші фарми на продаж. Голоситися до: 223-4
JULIUS PAKNIS,
39 Devon Terrace, Kearny, N. J.
Tel. Kearny 3349.

666
ПЛИН—ПАСТИЛЬКИ—МАСТЬ
Здержить простуду в одним дни, біль голови або невральгію в 30 мінутах, малярію в 3-ох днях.
666 МАСТЬ на ПРОСТУДУ ГОЛОВИ.
Найуспішніші відомі досі средства.

ВІДОЗВА
ДО ОДНОСЕЛЬЧАН СЕЛА ПОЛЯНИ СОРОВИЧНІ, ПОВІТ СЯНІК.

Дорогі Браття і Сестри.

Як Вам уже відомо з відозви, поміщеної в „Свободі", в нашім ріднім селі має стати власний Народний Дім, в котрім знайдуть приміщення рідні наші культурні товариства. Наша дорога Лемківщина висунена до границь Польщі і тому нашим святим обовязком побудувати такі сильні твердині, щоби наші діти могли успішно боротися і не дати Ляхам рідної землі. Ми знаємо, що Ляхи вже і до нас добираються, бють і катують криміналами заповнюють нашою молодіжю, щоби відстрашити її від свого рідного.

Ми мусимо сказати своє слово гідно, як пристало на свідомих громадян. За словом мусить піти діло. Нас є тут кількасот душ і ми мусимо збудувати Народний Дім у рідним селі. Зложім кождий хочби найменшу жертву на матеріял, а там в селі вже знайдуться щирі робітники, які дадуть свою працю.

Взиваємо всіх краянів по всіх закутинах Злучених Держав до жертв. Відгукніться та докажіть жертвами, що вчули наш заклик і просьбу рідного села.

До сеї пори зложили свої жертви слідуючі товариства і громадяни: Бр. св. Володимира, відділ 65 У. Н. Союза $25; Тов. Запорожська Січ, від. 3 У. Н. Союза, $10; Микола Ядловський з Ровей, Н. Дж. $50. по $25 зложили: К. Качуряк і В. Світич; по $10: І. Світич, С. Каша і А. Світич; по $5: М. Сухарський, І. Павлик, М. Напаванець, В. Левчик, Саломея Галька, І. Сенишин, Р. Слободян; Теодосія Цар $3; по $2: П. Бучій, П. Пованда, Д. Зозуля, М. Законич, І. Каша, І. Курява, В. Мазурик, М. Фецула (старший), С. Полянський, С. Гальків, по $1: М. Процак, М. Корназ, С. Корназ, Ю. Демянович, М. Кухта, І. Френкевич, Ю. Чичила, М. Барна, Р. Ялечко, М. Голубець, А. Зизак, С. Ванца, Т. Федош (стар.), М. Тхір, М. Либа, Гр. Плішка, М. Скорецький, Іван Хребет, М. Матлага, Т. Федош (мол.), А. Горохівський, І. Пидза, В. Герила, Настя Тиньо, В. Гловацький, М. Гелей, В. Грега, М. Галайків, Юстина Гедеш, І. Гашець, В. Бендас, Я. Яцик, Н. Беркий, А. Буса; по 50 ц.: С. Бискун, В. Денега, М. Баль. — Дрібними зібрано $1. — Разом зібрано $265.

Дальші збірки просимо слати на адресу голови. Всі, що висилають впрост до краю, зволять повідомити комітет тру.

Phone: Brunswick 7187.
АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
CHICAGO, ILL.
2300 WEST CHICAGO AVE.
Практикує у всіх судах, займається переглядинням обстрактів, виготовляє контракти купна і продажі; переводжає спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи.
ЧЛЕН ... ШИКАГО

ТАРЗАН І ЗОЛОТИЙ ЛЕВ.
(61)

Фльора зараз обняла провід і обдумала спосіб утечі. „Ми мусимо пождати", говорила вона, „поки не почнеться напад на Арабів. Ми ще маємо свою зброю, бо Любіні думає забрати нам її аж тоді, як Араби будуть убиті. Підчас замішання в бою ми мусимо втекти в джунглі. А опісля — хто знає"... Любіні скоро прийшов до них. „Все готове, Бванас. Вистріл буде нашим сигналом".

Він пояснив Фльорі, що їй буде безпечніще лишитися в шатрі. Вона вдала, що погоджується. Певний, що все по його пляні, чорний вийшов. Три білі мущини й дівчина узброїлися й ждали. Ніхто не показував страху. Навіть Фльора була відважна, хоч її серце було повне безнадійности. Темнота запала нагло. Роздався гук вистрілу.

—o—

Карло Карський схопив Фльору за руку. „Тепер наша нагода", шепнув він. „Ходім". Вони поспішили до виходу з палісади. Повітря вже було повне криків бючихся людей та вистрілів з рушниць. Маючи проти себе чисельну перевагу, номади півночі згинули до останнього. Але заки це сталося, Карський і його три товариші вже отворили брами й утекли в темноті в гущавину.

Вогравши бій, Любіні був готов виконати другу частину свого пляну: замордувати своїх білих хлібодавців і піймати білу дівчину. Він відкрив, що вони втекли, і зрозумів, що хтось його зрадив. Закликавши своїх вояків, він розказав їм, що білі певно вернуться зі скріпленнями, щоби їх покарати. Це розбудило їх страх. Дві сотки чорних пустилися за нещасливою Фльорою і її товаришами.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ і АКУШЕР
153 AVENUE B,
NEW YORK, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel. ALGONQUIN 4-8625.
Урядові години: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8, а в неділі після умови.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Tel.: Orchard 4-2568
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY